

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๕๑๗/

อ.อ.อ.อ.

สว. ๓. ๑๔๖

ร. ๖๓.๖.๕๙

๑๔-๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส19699
รับที่ : ๕5695/59
วันที่ : 08 เม.ย. 59 เวลา : 14.06

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์
พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรายนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมือง
และการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากร
๓. คำแปลร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมือง
และการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากร
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๕๖๑ ลงวันที่
๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การจัดทำร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อ
การจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากร
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ทั้งนี้
รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการ กระทรวงการคลัง ได้เห็นชอบให้นำ
เรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงการคลังโดยกรมศุลกากรอยู่ระหว่างการเจรจากับกระทรวงการเข้าเมืองและ
การพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียเพื่อรับมอบเครื่องเอกซเรย์ระบบสายพานเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน
ด้านศุลกากรทางไปรษณีย์ โดยกองกำลังพรมแดนออสเตรเลีย (Australian Border Force) ซึ่งเป็นหน่วยงาน
ภายใต้กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียได้ขอให้มีการลงนามในเอกสารว่าด้วย
ความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่
กรมศุลกากร (Letter of Mutual Understanding for the Provision of Certain Equipment by the
Department of Immigration and Border Protection to the Thai Customs Department) เพื่อเป็น
หลักฐานในการส่งมอบเครื่องเอกซเรย์ให้แก่กรมศุลกากร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า สารสำคัญของร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์โดยกระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากรแห่งราชอาณาจักรไทยอาจเป็นการให้โดยมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย อาจเข้าข่ายเป็นสัญญาซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายภายในของทั้งสองประเทศ และอาจเข้าข่ายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเห็นควรนำเรื่องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียประสงค์จะมอบเครื่องเอกซเรย์ให้แก่กรมศุลกากรโดยเร็วที่สุด เพื่อสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางศุลกากรด้านการปราบปรามลักลอบขนยาเสพติดระหว่างประเทศไทยและออสเตรเลียอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เครื่องเอกซเรย์ดังกล่าวจะถูกนำมาใช้ในงานไปรษณีย์ของสำนักสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากรเป็นหลัก เพื่อตรวจค้นหายาเสพติดที่อาจซุกซ่อนในพัสดุต้องสงสัยที่จะส่งออกประเทศออสเตรเลีย ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ศุลกากรให้ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการลงนามในเอกสารดังกล่าว

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่าง Letter of Mutual Understanding for the Provision of Certain Equipment by the Department of Immigration and Border Protection to the Thai Customs Department เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานในการส่งมอบเครื่องเอกซเรย์เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานทางไปรษณีย์ของกรมศุลกากร โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๕ ข้อ ได้แก่ คู่สัญญา วัตถุประสงค์ เงื่อนไขของการให้ ข้อบทการบริหารจัดการ และการลงนาม ดังนี้

ข้อ ๑ คู่สัญญา ระบุให้เอกสารฉบับนี้เป็นการจัดทำขึ้นระหว่างคู่สัญญา ๒ ฝ่าย ได้แก่ กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดน (Department of Immigration and Border Protection – DIBP โดยรวมถึง Australian Border Force หรือกองกำลังพรมแดนออสเตรเลีย ซึ่งเดิมคือศุลกากรออสเตรเลีย) และกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

ข้อ ๒ วัตถุประสงค์ ระบุให้กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียเป็นผู้จัดซื้อเครื่องเอกซเรย์กระเปาะแบบสายพาน ยี่ห้อ Smith Detection รุ่น HI-SCAN 7555i และอุปกรณ์พ่วงที่เกี่ยวข้องเพื่อมอบให้แก่กรมศุลกากร รวมทั้งระบุให้เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงเอกสารที่แสดงถึงความเข้าใจร่วมกันระหว่างภาคีคู่สัญญาเท่านั้น ซึ่งจะไม่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ใดๆ ระหว่างคู่สัญญา

ข้อ ๓ เงื่อนไขของการให้ ระบุให้กรมศุลกากรตกลงที่จะรับมอบอุปกรณ์เครื่องเอกซเรย์ตามข้อกำหนด ๕ ประการ ได้แก่ ข้อกำหนดว่าด้วยกรรมสิทธิ์อุปกรณ์ ข้อกำหนดว่าด้วยการรับผิดชอบต่อความเสี่ยงต่างๆ ที่จะนำไปสู่ความเสียหาย ข้อกำหนดว่าด้วยการรับประกันค่าใช้จ่ายด้านบริการหลังการขายเพื่อการบำรุงรักษาอุปกรณ์ ข้อกำหนดว่าด้วยการพิจารณาใช้งานอุปกรณ์หลังจากระยะเวลาสามปีแรก และข้อกำหนดว่าด้วยการรับประกัน ทั้งนี้ ข้อบทดังกล่าวยังกำหนดให้ทั้งสองฝ่ายร่วมกันจัดการขนส่งอุปกรณ์ด้วยวิธีที่เหมาะสม รวมทั้งระบุให้กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียดำเนินการตามสมควรเพื่อให้แน่ใจว่ากรมศุลกากรจะได้รับประโยชน์จากการรับประกันนั้น

ข้อ ๔ ข้อบทด้านการบริหารจัดการ ระบุให้เอกสารแนบของเอกสารการส่งมอบอุปกรณ์ฉบับนี้ ถือเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารการส่งมอบเช่นกัน และระบุให้แต่ละฝ่ายอาจยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามร่างเอกสารฯ ในกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษใดๆ ได้ ซึ่งรวมถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยและในกรณีที่มีปริมาณงานมาก

ข้อ ๕ การลงนาม ระบุวัน เวลา สถานที่ และภาษาที่ใช้ในการจัดทำเอกสารการส่งมอบอุปกรณ์ รวมทั้งผู้ที่ลงนามในเอกสารฉบับดังกล่าว

จากเนื้อหาของเอกสารการรับมอบอุปกรณ์เครื่องเอกซเรย์ข้างต้น สามารถสรุปสิ่งที่แต่ละฝ่ายต้องดำเนินการตามข้อกำหนดได้ ดังนี้

กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องเอกซเรย์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง และค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเป็นระยะเวลาสามปีนับตั้งแต่วันที่มีการส่งมอบ อย่างไรก็ตาม กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียจะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์ทั้งหมดหรือบางส่วนเท่านั้น นับแต่วันที่ได้ออนเครื่องเอกซเรย์ให้กับศุลกากรไทย และจะไม่มีภาระให้การรับประกันใดๆ ที่นอกเหนือไปจากที่บริษัทผู้ผลิตให้แก่กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง

กรมศุลกากรมีสิทธิที่จะใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาว่าจะใช้หรือไม่ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวต่อไป ในกรณีหลังจากครบกำหนดระยะเวลาสามปีที่กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งหากกรมศุลกากรพิจารณาใช้อุปกรณ์ กรมศุลกากรจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการบำรุงรักษาและซ่อมแซม และความเสี่ยงทุกประการที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องเอกซเรย์นับตั้งแต่วันที่มีการโอนกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้ กรรมสิทธิ์ของอุปกรณ์เครื่องเอกซเรย์จะตกเป็นของกรมศุลกากรในวันที่ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกัน

๕. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กระทรวงการต่างประเทศได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๕/๕๖๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ให้ความเห็นว่า แม้ร่างเอกสารการรับมอบเครื่องเอกซเรย์ จะไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ก็ตาม แต่สาระสำคัญของร่างเอกสารการรับมอบเป็นการให้โดยมีเงื่อนไข ซึ่งเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย อาจเข้าข่ายเป็นสัญญาซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายภายในของทั้งสองประเทศ และอาจเข้าข่ายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเห็นว่ากระทรวงการคลังอาจส่งร่างเอกสารดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ตามมาตรา ๔(๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

เนื่องจากกระทรวงการคลังโดยกรมศุลกากรได้หารือกับผู้แทนจากรัฐบาลออสเตรเลียเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารฯ แล้ว โดยได้ตัดข้อบทที่ว่าด้วยเรื่องความรับผิดชอบต่อการบาดเจ็บ การสูญหาย หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการใช้เครื่องเอกซเรย์ออก และในส่วนของข้อ 3.1 b แห่งร่างเอกสารการรับมอบเครื่องเอกซเรย์ ที่กำหนดให้กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ

/สำหรับ...

สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับอุปกรณ์ทั้งหมดหรือบางส่วนเท่านั้น นับแต่วันที่ได้ออนเครื่องเอกซเรย์ให้กับ
ศุลกากรไทย นั้น กระทรวงการคลังเห็นว่าเป็นข้อบ่งชี้ที่สามารถรับได้ เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตอุปกรณ์จะเป็น
ผู้รับประกันภายในระยะเวลา ๓ ปี โดยมีการเพิ่มข้อ 3.1 d ที่กำหนดว่าเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลา ๓ ปีดังกล่าวแล้ว
กระทรวงการคลังโดยกรมศุลกากรมีอำนาจเด็ดขาดที่จะพิจารณาเรื่องการใช้และการจัดการเครื่องเอกซเรย์
และอุปกรณ์ได้เอง ตลอดจนข้อ 3.3 แห่งร่างเอกสารฯ ได้กำหนดให้กระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์
พรมแดนแห่งออสเตรเลียดำเนินการให้กรมศุลกากรได้รับการประกันหรือความคุ้มครองดังกล่าวอีกด้วย จึงไม่
จำเป็นต้องเสนอสำนักงานอัยการสูงสุดตรวจร่างเอกสารฯ

๖. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา
๔(๗) เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผล
ผูกพันรัฐบาลไทย

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจร่วมกันเพื่อการจัดหาอุปกรณ์
โดยกระทรวงการเข้าเมืองและการพิทักษ์พรมแดนแห่งออสเตรเลียให้แก่กรมศุลกากร

๗.๒ อนุมัติให้อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามฝ่ายไทยใน
ร่างเอกสารว่าด้วยความเข้าใจฯ ดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมศุลกากร

สำนักแผนและการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๖๖๗ ๖๒๓๕

โทรสาร ๐ ๒๖๖๗ ๖๔๒๓